

ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ПЕРЕДВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ

Шікаго. — Головне Демократичне командування вирішило перевести "коротку, ударну кампанію", що виявлятиме скоординовані зусилля нових і давніх провідників партії. До них належать: губ. Аделей Е. Стивенсон з Ліноя, сен. Джан Дж. Спаркман з Алабами, през. Труман і віцепрезидент Ален Б. Барклі. Це проголосив Френк Е. Кінні, президент Комітету після півторогодинної конференції з обидвома переможцями на Демократичній Конвенції. Він сказав репортерам, що през. Труман погодився в суботу зробити під час кампанії усе, чого вимагатиме від нього Красний Демократичний Комітет.

Найменування губернатора з Лінкольна, Аделей Ювінга Стивенсона, кандидатом на президента на Красній Демократичній Конвенції прийшло, згідно з передбачуваннями, на третьому балоті на зібранні з п'ятих на суботу вночі, 26 липня. На початку третього голосування кандидат нью-йоркського стейту, Аверел Гарріман, проголосив зречення з своєї кандидатури і це мало вплив на стейти, які не були вирішені, на кого віддати свій голос. Коли делегати стейту Юта віддали свій голос і було вже очевидним, що Стивенсон буде найменшій, тоді проголосили зречення свої кандидатури сен. Естес Кіфвер і Річард Б. Россел, після чого проголосили резигнацію тех слабші кандидати і Стивенсон був обраний одностайно через аклімацію. Незабаром після того увійшов на конвенцію зал президент Труман в товаристві Стивенсона, щоб представити кандидата, який "стане переможцем при виборах". Після незвичайно бурхливої маніфестації президент заявив, що він "скине жакет" і самий поїде в агітаційну поїздку. Шойно тоді міг Стивенсон висловити свою дуже ядерну і політично-філософськими думками наизусть промову з заявою, що приймє кандидатуру, хоч він далі вважав, що між делегатами були спосібні від нього кандидати. Він заявив, що приймє кандидатуру з підданням Божій волі і покору, щоб зберегти єдність партії і довести до її перемоги.

Після поплудневої перерви конвенція зійшлася ще раз в суботу і найменувала кандидатом на віцепрезидента старшого сенатора з стейту Алабама, Джана Дж. Спаркмана. Два інші кандидати, а саме паві Індія Едвардс і суддя Сара Гюз, зречлися кандидатури, які, зрештою були представлені тільки для віддання пошани.

Айзенгавер і Ніксон складають свою стратегію на фармі

Фрейсер, у стейті Колорадо. — Сен. Річард М. Ніксон з Каліфорнії, республіканський кандидат на віцепрезидента, відвідав кандидата на президента Двайта Д. Айзенгавера на фармі, де той же перебував на відпочинку і ловить рибу. Вони провели разом час на обіді в приятелів серед генерального оточення, обговорюючи разом організацію передвибірчої кампанії й стратегію. Після конференції сен. Ніксон заявив: "Ми передискутували організацію кампанії і подорожі як теж і стратегію й тактику а також і кілька інших важливіших справ. Ми погодилися, що кампанія повинна бути такою енергійною, як її тільки можна перевести. Ми надіємося вести босву кампанію за справи й факти, щоб представити нашу справу народом".

Попереднього дня, тобто в суботу, ген. Айзенгавер вийшов з гострою критикою платформи й минулого Демократичної партії в заяві, оголошеній ним після покінчення Красної Демократичної Конвенції в суботу. У заяві сказано між інш.: Демократична партія найменувала своїх кандидатів і рекомендує їх нації країні тільки на підставі однієї точки з платформи, а саме на підставі оборони цілого рекорду теперішньої адміністрації. Я певний цього, що американський народ підтримає програму, яку розгорне сен. Ніксон (республіканський кандидат на віцепрезидента) і я самий під час кампанії за втримання й розвиток американського поступу. Організуючи тривалий мир, наша програма змагається до того, щоб зробити нашу країну здоровішою, сильнішою, щасливішою і крадішою Америкою ніж усе, що досі було відоме". Генерал передав телефоном свою заяву до свого пресового секретаря з місця, де він тепер перебував на відпочинку. У посланні до республіканської стейтової конвенції в Денвер, Айзенгавер об'явив, що він зорганізує "загальну кампанію" для здобуття "вирішної перемоги".

Гураган спричинив великі втрати

Салем, Масс. — Несподіваний шквал налетів на пристань Салем, спричинивши величезні шкоди та забивши чотири особи. Інші три особи зникли безслідно й рахуються з можливістю їхньої смерті. Окрім того, сто малих суден було знищено в розбурханому океані. Число поранених велике, — багато з них забрано до лікарні, — решта обмежується домашнім лікуванням. Обширні знищення незвичайні, бо гураган просувався "широко" менше як 5 миль широким, проте він захопив терени пристані, де наслідки шквалу виявилися найбільш трагічними.

ВІДНОВЛЯЮТЬ ПРОДУКЦІЮ СТАЛІ ПІСЛЯ СТРАЙКУ

Пітсбург. — У неділю опісля почалася у сталеварнях праця продукції сталі, залишеної 52 дні тому внаслідок страйку сталеварних робітників. Наказ до відновлення праці видав голова сталеварної юнії, Філіпп Морей, зазначуючи при тому, що він недовольний контрактом, заключеним між підприємствами й юнією минулого четверга на нарадах в Білому Домі. Перше підприємство, що почало розпалювати печі на топлення сталеварної руди, це Юнайтед Стейтс Стіл Компані, яке вважається за найбільшній сталеварне підприємство. Інші підприємства пішли за його прикладом. Деякі підприємства, як нап.р. Джовніс енд Логгі Стіл, припинилися з відновленням праці тому, що сталеварні робітники заявили, що вони годяться на відносно робіт з протестом, коли місцеві відділи дістали до ратифікації умову, заключену в Вашингтоні урядом юнії.

У Вашингтоні економічний стабілізатор Роджер Л. Путнам заявив, що сталеві підприємства "наставили на голову уряду наладовані пістолети", щоб дістати "незавждишню підвищену ціну сталі", заки погодилися на покінчення довготривалого страйку. Він

БРИТАНІЯ Й ФРАНЦІЯ ПІДТРИМУЮТЬ ЗДА У ПРОТЕСТІ ПРОТИ МОСКОВСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

Вашингтон. — Американська амбасада в Москві запропонує протест проти урядової союської а н т и а м е р и к а н с ь к о ї пропаганди, виявленої таким способом, що з нагоди "Союського Літунського Дня" видано афіші, на яких зображено, як совєтські летуни збивають три американські літаки. Протест був складений в суботу американським амбасадором Джорджом Ф. Кеннаном, який відкинув запрошення совєтського уряду взяти участь у виразах совєтських літаків, якщо Совєти ведуть кампанію під гаслом ненависті до Америки. Амбасадори Великобританії й Франції станули солідарно по боці Америки і теж відмовилися від участі в совєтській святі. Амбасадор Кеннан сповістив стейтової департамент минулого тижня про розповсюдження совєтською владою картини, на якій представлено, як совєтські літаки зстрілюють американський літак над Балтійським морем у 1950 р. На цій картині було зображено теж зстрілювання американських бомбардувальників з відділу Нептуна на бережжя Кореї останнього року і зстрілювання американським перевозовим літаком в Угорщині останньої зими. Департамент стейту твердить, що Совєти ніколи не признали, що зстрілювали американські літаки. Вашингтонський уряд дав доручення амбасадорів Кеннанові, щоб він запропонував протест агітаційній картині на цій підставі, що Америка ніколи не признала, наче б американські літаки колись були налетіли на чужинну територію. При цій нагоді, Кеннан поклав давній протест проти того, що Совєти зстрілювали американські літаки над Балтійським морем і на Далекому Сході далеко від совєтської території.

З Москви сповіщають, що на параді з нагоди "Дня Союського Літунства" явився Сталін, що, як звичайно, курив свою люльку. У апарак брав участь між інш. син Сталіна, лейтенант-генерал Василь П. Сталін.

Совети ставлять вище озброєння як ідеологію

Бонн, Німеччина. — Сюди надійшли вісті, що Совєти тепер ставлять вище озброєння усіх сателітських країн, а не зважають на велику увагу до того, щоб комуністична ідеологія проскакала в широкій масі народів, що знайшлися під їхнім пануванням. Тепер уже майже всі армії сателітських країн залишилися національними характером, бо вони зорганізовані на совєтський зразок та озброєні бойовою готовістю мало що нижчу від совєтської армії. Ще перед роком доходишли вісті про важливі саботажні в совєтських сателітських країнах, а тепер нічого про це не чути. Про протисовєтський виступ раніше говорилось в Польщі й Чехословаччині, а тепер і там спокій, бо Совєти подбали про те, щоб приготувати своїх сателітів до того, щоб цілий совєтський блок міг зрівнятися в змаганнях із Заходом, яке згідно з переконанням Совєтів, мусить надійти. Тепер Совєти чергують своїх сателітів щодо беззастовиці їхніх армій в такій спосіб: Болгарія, Угорщина, Польща, Румунія й Чехословаччина. Із сателітських армій, "випущено" коло два відсотки тих старшин і воєнків, які служили в "буржуазних" арміях або воювали по боці союзників в другій світовій війні.

Сталін про зникнення польських старшин

Вашингтон. — Комісія Палати Репрезентантів, що досліджує справу катинського злочину, оголосила протоколи допиту бувшого польського посла в Москві Кота. У протоколі підтверджено давню вістку про вислів Сталіна, який підтверджує переконання, що польських старшин під Катинем помордували польські єврейки. Отож, у листопаді 1941 року, коли міжнародні положення дають полякам змогу знову розмовляти як з злочинцем в Кремлі, посол звернувся до Сталіна з домаганнями вяснити, що сталося з польськими старшинами.

Літунські маневри випробовують оборону ЗДА і Канади

Ньюбург, Н. Й. — Літунські маневри над усім простором ЗДА і Канади мають випробувати оборону перед загродами агресором на ці країни. В цих маневрах узяли участь спільні повітряні і протилітунські сили обох країн. Маневри тривають цілий тиждень і мають закінчитися у вівторок цього тижня. В неділю мали ворожі літаки дістися до промислових районів Шікаго, Дітройту, Бостона, Нью Йорку й Філадельфії, "Агресори" летіли у всіх можливих високостях, від найнижчої до найвищої, щоб усі протилітунські сили могли взяти участь в обороні. Генерал майор Фрідріх Г. Сміт, віцекомандант протилітунської оборони, заявив, що ці маневри виказали успішні результати.

Чех Затопек устійнив новий рекорд Маратонського бігу

Гельсінкі, Фінляндія. — Майор чеської армії Еміліан Затопек устійнив новий рекорд Маратонського бігу на півмилі довший, коли пробіг його в двох годинах 23 мінутах і 3,2 секундах, та здобув третю золоту медаль на цюгоричних Олімпійських іграх. Три дні раніше він здобув золоту медаль за біг на 5,000 метрів, а тижнем раніше він устійнив новий рекорд у бігу на 10,000 метрів, пробігши його на 42,6 секунди швидше від устійненого рекорду в Лондоні 1948 року. 70,000 людей, між ними князь Едінбург, зі щирим захватом вітали чеського переможця, який зовсім не був змучений і міг приймати овації захопленої толпи, яка вважала його "різким феноменом" в історії спорту. По перед ним мусів поступитися фінляндець Пааво Нурмі, найкращий досі спортсмен-бігун. Дехто з глядачів казав після перемоги Затопека до-присутніх американців: "Ви щасливі, що Затопек не брав участі в коротких бігах на швидкість 100 і 200 метрів, бо він не мав би бути в них здобути золоту медаль". Друге місце в Маратонському бігу здобув аргентинець Рінальдо Корно (2 години, 25 мінут і 35 секунд), а третє швед Густав Янссон.

Вигнанці домагаються виключення з Червоного Хреста сателітів

Торонто. — Тут відбувається Міжнародна Конференція Червоного Хреста. Червоно-китайська делегація виключення з Червоного Хреста Національного Китаю, а представники екзильних урядів поставили внесок на виключення з Міжнародного Червоного Хреста всіх країнних відділів з держав сателітів, бо там Червоний Хрест не виконує своїх завдань, тільки служить політичним цілям своїх режимів. Цю резолюцію поставив д-р Ян Палапек, який домагається виключення з Червоного Хреста до Міжнародної Конференції.

Підписано пакт про бази в Японії

Мунсан. — Після п'яти місячних переговорів підписано домовленість між ЗДА і Японією. Новий пакт повністю адміністративну домовленість між двома державами, що була устійнена 28 лютого цього року. Свіжє підписане погодження ставить у розпорядження охоронним силам ЗДА, що перебувають в Японії, 1200 баз та необхідне устаткування.

Дош стримує бої в Кореї

Токіо. — Велика злива сповільнила перебіг залязятих боїв, що розгорілися в Кореї минулого тижня. Бойова акція затрималася на фронті довжиною 155 миль. Бойові дії спинилися також біля польової кров'ю узяг'я, що за нього тривали десятиденні бої. У цих боях, окрім американських, живу участь приймають французькі відділи. Місцеві атаки китайських військ були стримані.

ВЕЛИЧАВЕ СВАТЮ БРОДІВ

Нью Йорк. — Понад 1,000 осіб, не зважаючи на спеку, прибуло минулої неділі до Шіко Гардене на Академію, яку влаштувало Братство допомоги українським інвалідам другої світової війни в Нью Йорку, з приводу 8-мої річниці боїв Української Дивізії "Галичина". Перед Академією відбулися в українських церквах наважиди. В укр. кат. церкві св. Юрія вилосили М. Ваврик, ЧСВВ на релігійному підкладі, високопатрістичну промову про честь народу та віру в остаточну перемогу, як це було в час переможних боїв Б. Хмельницького. В укр. прав. церквах відбувалися о. Веселовський і церкві при 14 вул., а о. Сагайдакський при 21 вул. Програмою Академії проводив п. полк. Роман Долішський, учасник боїв під Бродами, що промовляв на вступі й при кінці про тих, що впали там за Рідний Край і волю України. В достосуванні до характеру Свята вилосили справді мистецьку реценцію дир. Вол. Блавацький. Була нею новела В. Стефаніка "Сини". Оперний співак-баритон, Л. Рейнарович, відіграв з питомим йому хистом: "Ой чого ж ти почорніло" (Шевченко-Лисенко). "Я сьогодні щось дуже сумую" Степового, "За сумою трембіто" Ніжаниківського, та "Броді" о. Борси. Ген. П. Шандрук, звернувшись до воєнків І. Української Дивізії й їхніх родин, підкреслював, що не зважаючи на чужі мудурни і чужу команду, бої під Бродами були продовженням української боротьби за волю. Потім надіслав відзнаки присутнім на сцені родинним, що полягли, чи по яких пропала вістка. Це були пані: Силенько, Міновська, Мамчур та Карпенчик і п-нові: С. Гуцал, І. Козак, Л. Веселовський. Основний реферат про історичне значення боїв під Бродами, що були продовженням давніх боїв УСС, вилоси-

ВІЙСЬКОВИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ В ЄГИПТІ

ФАРУК ЗАЛИШИВ ЄГИПЕТ І ХОТІВ БИ ПОСЕЛИТИСЬ В АМЕРИЦІ

Каїро. — Від минулої суботи влада Єгипту знаходиться в руках генерала Могамеда Нагіба Бея, що є власним спрчинником державного перевороту, наслідком якого король Фарук І зрікся в Александрії, літнім королівським осідку, престолом в користь свого сьоміснського сина Ахмеда Фуада. Одночасно король залишив країну і відплив з сином і дружиною на королівському яхті в невідомому напрямі. Ближче поінформовані заявляють, що Фарук хотів би осісти в Злучених Державах і в тій цілі порозумівся перед своїм від'їздом з американським амбасадором. Наразі він осідає в якійсь з європейських країн, правдоподібно в Франції. Матеріально він забезпечений навіть тоді, як би державна каса відмовилася виплачувати йому королівську пенсію, бо однією по батькові коло 50 мільйонів доларів має. Генерал Нагіб Бей діє в повній порозумінні з прем'єром Магер Нашою. Військо готує до акції, якщо б в країні настав якийсь бунт, але наразі є повний спокій, не зважаючи на численні арешти головних дорадників короля. Це можна пояснити тим, що якраз ті прибічники були найбільш продажним елементом і не допускали до кінця них реформ, до яких був навіть схильний сам король, що був вихований в Англії. Також і за королем нема чого бідного населенню жалити, бо він витрачав багато гроша на подорожі — на європейський континент та особисті розваги, а замало на державні справи. Найважливіше тепер питання, хто має керувати країною. Конституційно уповноважена королем до цього Регентська Рада, повинна бути затверджена парламентом, але король парламент роз'являв, ніби тому, що він не впорався з розруками з 26 січня. Тепер або скличеть старий парламент, або розпишуть нові вибори. Військовики, що стоять на чолі цього державного перевороту, дають до зрозуміння, що це, що сталося в Єгипті є внутрішньою справою країни та що вони ставитимуть збройний опір, коли б яка чужа держава хотіла користати з замішання і впливати на такий чи інший хід далішніх подій. Міністерський кабінет звільнив теж 264 з 298 осіб, що були арештовані королівським режимом з причини січневих розрух в Каїро. Урядові розпорядки видаються в імені короля Фуада II. Преса прийняла королівську абдикацію ентузіастично, представляючи Фарука як "деспота і тирана".

Можливості Ірано-Бритійського порозуміння щодо нафти

Вассенаар. — Новий Іранський міністер закордонних справ, Гуссейн Наваб заявив, що це одне з численних інтер'є, що Іран готовий зустрітись з представниками Британії у міжнародній Палаті Справедливості, щоб розглянути існуючі суперечки й відкласти Британії щодо Іранської нафти. Це було б у значній мірі сповнення побажання британської сторони, яка від травня минулого року намагалася безуспішно перенести нафтові непорозуміння на міжнародний форум. Представник Ірану висловив надію щодо доброго поладження Ірану.

Реорганізування Іранської армії

Тегеран. — З націоналістичної організації "Національний фронт" повідомляють, що після того, як прем'єр Мохаммед Мосадек став одночасно міністром військових справ, армія країни буде цілкоміто переорганізована. Головні зусилля покладатимуться на оборону спротиву армії й в тім напрямку вона отримав нове озброєння. Ніяких підготовок для офензивної спроможності армія не робитиме. Виявля-

АРГЕНТИНА В ЖАЛОБІ ПІСЛЯ СМЕРТІ ЕВІ ПЕРОН

Буенос Айрес. — У минулу суботу померла вночі Ева Перон, дружина президента Аргентини. Популярна в країні, Ева Перон, нездужала дуже довго, останні лікарські погляди на стан її здоров'я були дуже неоптимістичні. Вістки погіршувалися й біла резиденція президента стримано коловий рух і дуже обмежено поїхав. У листопаді минулого року Ева Перон була оперована й вже не могла поправитись, перебуваючи під неперестанним доглядом спеціалістів рака з Нью Йорку та Буенос Айреса. Останнього тижня з Німеччини було спроведено двох лікарів-фахівців, щоб допомогти Еві Перон пережити останнього тижня майже увесь час біла ліжка хворої, кілька днів довжиною шляху впродовж 8 мінут і 45,4 секунд.

діюсильні в Аргентині переували свої передачі, щоб сповістити про смерть "першої жінки" країни. Тіло покійної спочиватиме в заміській на кладовищі залі міністерства праці до вітківки, коли призначені похорони. Тудя тіло було перевезено непомітно з президентського палацу. Вістка про смерть Еви Перон глибоко порушила населення Аргентини, що дуже прихильно відносилося до рухливої й активної в політичному житті дружини президента. Виявлюючи любови населення з безлічквітів біля труни покійної та сотки тисяч народу, що приходять попрощатись з тілом Е. Перон. З міністерством праці покійна була зв'язана чотирма роками, розвиваючи там квітучу діяльність, що здобула їй багато прихильників у країні.

Американець Горес Ашенфельдер, 29 років, агент Федерального Східного Бюро, побив світовий рекорд у бігу з перешкодами на відстані 3,000 метрів на міжнародній Олімпіаді, що відбувається в місті Гельсінкі, у Фінляндії. Це перший американець, що здобув перемогу у цій ділянці спорту. Він вилосив на 25 метрів росіянина Владіміра Казанцева, пробігаючи загалом довжину шляху впродовж 8 мінут і 45,4 секунд.

„ПРИЯТЕЛІ БОРЦІВ ЗА РОСІЙСЬКУ СВОБОДУ“

Отримав недавно в книжечку від „Френда оф Файтерс Фор Рошен Фрідом“, під дивним заголовком „Як допомогти Сталінові оволодіти світом“ й далі дрібнішим друком: „Хто ворог, — „Росія“ чи комунізм?“

Сама назва була для мене спочатку незрозуміла, але коли я почав читати, що пропаганду за затриманням мільйонів Росії з її різними національними групами, то побачив, що зміст цієї брошури не відрізняється від пропаганди за свідності імперії, що її тепер так посилено провадить більшовицька. Так само, як і в національній політиці більшовицької, ці автори книжки „визнають“, але не „признають“. „Ми визнаємо, що між групами існують деякі терти й взаємне невдоволення. Країна представляє собою етнічну мозаїку, внаслідок багатого століття, де в самому складному нещадному зборі, одні національні меншини вкрапані в інші“.

Автори книжки розуміють вже, що в'язниця народів тріщить під прагненнями народів жити вільно, але „признають“ цього факту ніяк не хочуть. „Якщо ці напори групи, що претендують на право (хто дав їм ці уповноваження — ніхто не знає) говорять за національними меншинами, діють успішно, — то вони спрвадять політику Америки й всього світу з єдиного спасенного шляху: з шляху союзу з усіма народами СРСР проти кремлівської банди“.

А хто дав право авторам книжечки говорити від імені цих 150 народностей? Чи не діє тут вікова звичка насилья й захватництва?

Росіяни ніхто не збирається ні бити, ні різати, як про це вистодили росіяни галасують. Встановити правління майбутньої некоммуністичної Росії — це їхнє невід'язне право. Але таке саме право на самостійність мають і ті меншини, що їх колись Росія насильно змусила бути в „общім котелі“. Політикам, які думають про майбутню свою батьків-

Кубанський козак
В. Омельченко.

СТЕЙТОВИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ШУКАЄ ДОПОМОГУ ІНШОМОВНОЇ ПРЕСИ

Стейтсменський Департамент просить всі іншомовні газети в Сполучених Штатах поширювати відомості про діяльність їхніх груп, думки редакцій, листівки й т. п. для використання їх Головою Америки, щоб їх могли почути люди за кордоном у, протиположності Кремлівській пропаганді. Для налагодження співпраці між газетами та Інтернаціональною Інформаційною Службою (Агенція Стейтсменського Департаменту, що провадить Голос Америки), визначено м-ра Гаррі В. Лифорда на посаду Зав'язового поміж Стейтсменським Департаментом та іншомовною пресою в Америці.

М-р Лифорд тепер знайомиться з редакторами видатних іншомовних видань, щоб пояснити велике значення Кампанії Правди „Голосу Америки“ й знати їхню думку про те, як краще довести цю правду до людей за кордоном. Поступово він ознайомиться з виданнями по всій Америці.

Головна мета Кампанії Правди, каже д-р В. Компто, голова Інтернаціональної Ін-

Ставлять членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками тринадцяти мільйонного Союзового майна!

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГЛОШЕННЯ ДО ЮВІЛЕЙНОГО АЛЬМАНАХУ „СВОБОДИ“

У зв'язку з 60-літтям „Свободи“, яке припадає на 15 вересня 1953-го року, в Редакції „Свободи“ вже приготувалася до друку великий Ювілейний Альманах „Свободи“ на 1953-тій рік. Альманах матиме багатий, ілюстрований зміст та повніший тираж ніж вже в кінці цього року. Тому, що власне ці „Свободою“ найтісніше зв'язаний багатобачний розвиток політичного, культурного, організаційного та господарського життя американських українців впродовж повних 60 років, Редакція Альманаху рішуче віддає більше місця на оголошення численних наших громадських організацій й установ, як і тих багатьох наших підприємств, які „Свобода“ впродовж свого віку не раз ставала в зблизі. Не зважаючи на великий тираж видання та збільшені кошти друку, ціна оголошень залишається та сама, що й в попередніх роках: ціла сторінка — \$50; пів сторінки — \$30; чверть сторінки — \$20; одна восьма сторінки — \$12.50. Оголошення в Ювілейному Альманаху „Свободи“ матиме не тільки велику практичну цінність для оголошених, але й загально-громадське значення. Всі оголошення до Альманаху висилати на адресу „Свободи“ із допискою „Альманах“. Оголошення приймається найпізніше до кінця вересня ц. р.

ЗУАДКомітет і „Америка“

Орган „Провінція“, щоденник „Америка“ у Філадельфії надрукував в числі 98, а дня 23-го травня підписав, „Обсерватор“ статтю „За оздоровлення в ЗУАДК“, видаючи таким чином важкий обвинувачень і закидів на адресу ЗУАДКомітету та його Екзекутив. Ця стаття з подвійною швидкістю передрукували й деякі інші часописи. Екзекутив ЗУАДКомітету, зокрема її голова адв. Іван Панчук та ексекутивний директор д-р Володимир Галай — наскільки ми поінформовані — робили відповідні заходи для вияснення згаданої статті й відважених в її обвинувачень, у висліді чого „Америка“ з 22-го липня (ч. 138) надрукувала „Листа до Редакції“.

Дня 7 липня 1952 р. до Редакції католицького щоденника „Америка“ у Філадельфії

Хвальна Редакція!

В щоденнику „Америка“ ч. 98, з дня 23. травня 1952 р. появилась стаття, підписана анонімно „Обсерватор“ п. н. „За оздоровлення в ЗУАДК“. Тому, що деякі газети передрукували викиди з цієї статті, а деякі партійні органи дали навіть свої зауваження до неї, подаю зараз таке вияснення: з нічого не обмежуючи прав Екзекутиви й Дирекції ЗУАДКомітету зробити дальші висновки: 1. На основі американської урядової статистики, а теж на основі статистики Стейтс, ЗУАДК, поміж сімома організаціями у ЗДА, які займаються переселенням, є на другому місці відносно виконання праці і кількості переселених осіб, та на останньому місці відносно зібраних фондів і адміністративних витрат.

2. По день 1. січня 1952 р. ЗУАДК зібрав в грошах, одягах, харчах а літак поверх 4 мільйонів дол. Тут не виключено вартості послуг в переселенні стейтсменів і державних властей, як теж місцевих комітетів, що органічно завдання спеціальній праці Екзекутиви. Готівкою вплинуло до ЗУАДК поверх одного мільйона доларів і гроші, які використано на переселення, як теж і допомогли акцію. Адміністративні видатки вносили кругло 184,000,00 доларів, включно з оплатами телефонів, кореспонденції, праціників і т. і. — значить не повні 5% цілої зібраної ЗУАДКомітетом суми.

Сміло можемо ствердити, що ніодна американська, чи й наша організація не виконала такої великої праці такими малими адміністративними видатками. Теж і — згідно з заявою голови Кураторії Українського Національного Фонду — ЗУАДК являється єдиною організацією, яка здала точний звіт із зусиль фондів. Свої звіти передає ЗУАДК теж урядовим чинникам. Насувається питання, хто і в яких цілях поширює наклепи на ЗУАДК, як це зроблено в статті „Обсерватор“.

Є дві групи людей заінтересованих у цьому, а саме:

а) особи, яких спровадив ЗУАДК до ЗДА на свої ашуваннях і за свої гроші й які ще й досі не повернули ЗУАДКомітету свої заборгованості і які думають, що розвал Комітету звільнить їх з обов'язку покрити кошти свого переселення.

б) Звичайні провокатори, які подібно, як „Рошен Вор Ріліф“ у 1945 р. на припоручення більшовицької амбасадари робили всі заходи — використовуючи такі наших „мадорів“ — щоб не допустити до визнання українського самостійного допомогового комітету. Тепер, коли наш Комітет визначив уже навіть на міжнародному терені і захищає та й захищає інтереси українських вітків і залишків, ті ж провокатори фальшивими інсинуаціями хочуть підірвати довіру українського американського загалу до своєї єдиної незалежної харитативної ініціативи.

Кажу свідомо: провокатори, бо українська європейська преса назвала автора подібних листів провокатором. Було б добре, щоб редакція виявила особу „обсерватора“, щоб українське громадянство знало, що це такий.

Може лише підтвердити мій вислід, який я зробив на зборах Союзу купців у Філадельфії, що досі найгірший більшовицький провокатор не відважиться написати такої статті на ЗУАДК, як це зробив „обсерватор“ в „Америці“.

З пошаною до Вас

Д-р Володимир Галай,
Екзекутивний директор.

До цих висловів Редакції „Америки“ додаю від себе таку заувагу: „Вміщуючи без змін і коментарів надіслане екзекутивним директором ЗУАДКомітету п. д-ром Володимиром Галаєм спростування, Редакція зазначає, що друкуючи статті чи голоси постійних осіб в такий або інший спосіб, вона не завжди погоджується з висловленими в цих статтях думками. Підтвердження в спростуванні зробили самі д-ром В. Галай“.

Ці спростування попередили як уже зазначало, перепишані між ЗУАДКомітетом та „Провінцією“ і „Американою“. У відповідь на одного листа д-ра Галая в цій справі предсиди „Провінції“, Веч. о. Володимир Білінський, в дні 3. червня м. і. написав:

„В. П. Др. Галай: Сьогодні я отримав Вашого листа в справі статті відносно ЗУАДК. Я годуюся 100% із змістом Вашого листа і заявляю Вас, що заряд „Провінції“ не годиться і не поділяє думки статті „За оздоровлення в ЗУАДК“. Це зробила Редакція „Америки“ на власну руку зовсім незрозуміло.“

Вважаю, що після таких висловів Редакції „Америки“ поступила б правильно, виявляючи особу „Обсерватора“, який зловжив довірою Редакції до поміщення неправдивих і злочинних обвинувачень проти однієї з найбільш заслужених американсько-українських установ.

СЕКЦІЯ КНИГОЗНАВСТВА УВАН

10. травня 1952 р. відбулася в Нью Йорку, в прим. Л. М. Клубу, четверта з черги, в 1951/52 акад. р., наук. конференція Секції Книгознавства УВАН в ЗДА. На попередній конференції була висловлена думка про важливість наукового дослідження поукраїнським галузям укр. книгознавства шляхом монографічних оглядів їх складових та явищ. Малося на увазі провадити такі дослідження в першу чергу в царині укр. видавництва, книгарства, бібліотек, книгознавства, журналістики, тощо. Таке дослідження особливо цінне, коли воно ґрунтується на перводжерелах — документах, спогадах та звітунітих безпосередніх творців і учасників подій. Тому на порядку денному були висловлені й обговорені дві такої роду доповіді: 1. Ред. Аркадія Трачука — „3 часописи в практиці“ і 2. Книгаря й видавця Митрона Сурмача — „3 історії мостів книгарні“.

Редатор Ар. Трачук, видавав в 1941-44 рр. в Кремльці, в Волині, часопис — „Кремльський Вісник“. Доповідач вичерпно зреферував, на фоні тодішньої німецької-військової окупації України, історію та організацію видавництва на протязі всього часу його існування. Доповідач був ілюстрований німецькими пресовими розпорядженнями (в оригіналах) та зразками часопису, від ч. 1. починаючи і ч. 248, останнім, кінчалось. „Кремльський Вісник“ був першим українським часописом, що почав виходити на українських теренах після звільнення їх німцями, мал великий вплив і широкий засяг розповсюдження, при накладі від 2 до 60,000 прим., далеко поза межами Кремльщини, окрім того спричинив до появилення подібних органів друку й в інших осередках Волині.

Книгар Митрон Сурмач, власник відомої укр. книгарні „Сурма“ в Нью Йорку, розповів в своїй доповіді про тяжкі умови, в яких зародилася його книгарня та подав історію її розвитку від 1913/14 рр. починаючи. Оповідання про попередні періоди своєї книгарської діяльності згадав про цілу систему допоміжних торговельно-технічних і громадсько-культурних заходів, що він їх вживав, пробиваючись через життя, та підпиралося дефіцитом аж до останнього часу, справу ширення укр. книжки в ЗДА зокрема в Нью Йорку. До таких належали: ведення, поруч книгарі, ще й друкарні, продаж грамофоно-

них платівок, холодилярників, роликів на плівку, кіс, меду, тощо. З метою вироблення клієнтів і споживачів укр. книжки п. Сурмач розвивав широку й різноманітну громадсько-культурну діяльність для підняття серед місцевої укр. колонії національної свідомості. Для цього брався за видавання книжок, часопису, листівок і т. п., зорганізував від 1928 р. першу укр. радіопрограму, алаштував прогулянки за місто для укр. жінок-матерей, виконав 35 щорічних радіо-балів книгарні „Сурма“, підтримував укр. співочі хоры, тощо. На протязі своєї багаторічної книгарської та громадсько-культурної діяльності допомагав особисті зносини й листування з багатьма видатними укр. діячами, письменниками, мистцями, напр.: Кошичем, Лещем, Гайворонським, Грушевським і іншими. Своєю ціллю й в живий спосіб потрапляв доповіді п. Сурмача ілюстрував зразками рідких укр. американських видань, виписками з часописів та оригінальними листами від видцезгаданих чоловіків українців. На закінчення був висвітлений фільм, що тривав майже годину, з розвою книгарні п. Сурмача й громадсько-культурної діяльності й зв'язаною з нею.

Після обговорення цих цінних документальних доповідей, з царин старокрасового і укр. американського книгознавства, інж. Л. Биковський зреферував біжучі, бібліографічні новинки. При тому Білоруська Бібліографічна Служба представила ційно видану свою публікацію „Паказник Беларускага выдання на чужыне за 1945-50 гг.“ Уклад. М. Панько, Нью Йорк 1952, ін. 8,64 ст. Закінчилося засідання обговоренням „Організаційних справ“ ред. колегія в складі — В. Дорошенка, С. Демидчука, Ю. Тищенко, М. Ветухова та Л. Биковського приступас до оформлення органу Секції — „Бібліологічний Вісник“ ч. 2, кількість членів Секції Книгознавства досягла 21 осіб, кінця конференції 1952 р. Програму й організацію складуть доповіді: проф. В. Приходька, — Видаван діяльність Кам'янець-Подільського Земства, І. Корвицького — Бібліографування періодики, Ю. Тищенко — Укр. книжка на Підкарпатській Україні.

РОЗКРАДА ІН ФАРМІ В КАЗАХСТАНІ

Москва. — „Правда“ доносить, зі столиці Казахстану Альма-Матер, що там колгоспи не встигли виконати призначеної їм програми та ще в цій центральній-азійській республіці продовжуються ламання статутів колгоспних фарм. Положенням у Казахстані займає повний партійний з'їзд, який вирішив звільнити партійного секретаря Пакіата-Аральського району Султанава за те, що допустив до заворушень у колгоспах. З тодішнього „Правди“ виходить, що вже давніше відбувся в Казахстані правдивий розгром колгоспів, і що за п'ять місяців мали знести напад до колгоспів привласнене добро, як рогата худоба, та господарське приладдя, а також привласнену собі колгоспну землю мали повернути назад. Але й досі це не сталося. В одному районі замість повернути колгоспне майно кілька провідних робітників розділили між себе даром по тристі-триста кл. ґрунту. В іншому районі повідомлено вищі влади, що все майно повернено колгоспам, але ревізія виявила, що худоба й досі знаходиться в приватних руках. Таке ствердив пленум Комуністичної партії Казахстану... А са на світі люди, що й досі вірять у комуністичні брехні про те, що люди добровільно організували колгоспи в совєтській тормі народів!

Всякі рації промовляють за тим, що Крим повинен творити спільноту з Україною. Пропонувати його інтернаціоналізації під оморфом Об'єднаних Націй, значить запрошувати якусь великодержаву опанувати Крим для своїх великодержавних інтересів. По розпаді більшовицького царства Крим повинен увійти в склад України, очевидно зі застереженнями територіальної автономії для татар.

Всякі рації промовляють за тим, що Крим повинен творити спільноту з Україною. Пропонувати його інтернаціоналізації під оморфом Об'єднаних Націй, значить запрошувати якусь великодержаву опанувати Крим для своїх великодержавних інтересів. По розпаді більшовицького царства Крим повинен увійти в склад України, очевидно зі застереженнями територіальної автономії для татар.

Всякі рації промовляють за тим, що Крим повинен творити спільноту з Україною. Пропонувати його інтернаціоналізації під оморфом Об'єднаних Націй, значить запрошувати якусь великодержаву опанувати Крим для своїх великодержавних інтересів. По розпаді більшовицького царства Крим повинен увійти в склад України, очевидно зі застереженнями територіальної автономії для татар.

Всякі рації промовляють за тим, що Крим повинен творити спільноту з Україною. Пропонувати його інтернаціоналізації під оморфом Об'єднаних Націй, значить запрошувати якусь великодержаву опанувати Крим для своїх великодержавних інтересів. По розпаді більшовицького царства Крим повинен увійти в склад України, очевидно зі застереженнями територіальної автономії для татар.

ПОРТРЕТ СТАЛІНА

Книжечка під наголовком А. ЛУЦЬКІВ „ПОРТРЕТ СТАЛІНА“ (в українській і англійській мовах)
Ціна обох книжок 50 ц.; Поодинокі книжечки по 25 ц.
Замовляти: „СВОБОДА“ P. O. Box 346 81-83 GRAND STREET

Другі Загальні Збори Українського Відділу Американських Приятелів А.Б.Н.

В дні 20-го червня 1952 відбулися II Загальні Збори Українського Відділу Американських Приятелів А. Б. Н. Уступлюча Управа зробила підсумки зі своєї півторарічної діяльності. Присутні довідалися зі звітів про дійсно піонерську роботу на полі заціплення серед найширших кругів американського громадянства ідей А. Б. Н., та конечності розподілу Совєтського Союзу на поодинокі національні держави. Ідея А. Б. Н. „Воля народам — свобода людини“ нашла широкий відгук серед американського суспільства.

Мала числом, але запалена охотою до праці горстка людей-ідеалістів поставила собі за ціль повести у якнайширші круги західного світу ідей А. Б. Н., та пробити перші шляхи доступу до сумління й розуму визначніших мужів ЗДА.

Як відомо кожний національний відділ Американських Приятелів А. Б. Н. працює серед своїх спільнот в ЗДА. — Український Відділ А. Б. Н. був у перших рядах цієї праці. Його члени виконали якнайбільш відповідальні завдання.

До безсумнівних успіхів цієї нашої молоді організації можна зачислити велику маніфестацію проти білого і червоного російського імперіалізму, відбули в дні 4-го травня ц. р. в Мангеттен-Сентер, Нью Йорк, та видавання „Інформативного Бюлетену“ в англійській мові.

Над зйітами відбулася ре-

Зростають кошти утримання

Вашингтон. — Бюро статистики сповістило, що внаслідок споживання, яким мірається кошти утримання місцевої родини з середнім зарплатним виявив найбільший зріст в часі від 15 травня до 15 червня цього року. А саме, кошти утримання зросли на 11,4 відсотків. Обрахування Бюро статистики праці ставлять засновком на якому обмірковують підвищу платень працівникам. Найновіший викиз ціл також може допомогти працівникам отримати відповідно вищу платню.

УВАГА! — УКР. ЗАПОМОГОВЕ Т-ВО ДНІСТЕР,
Відділ 361 Українського Народного Союзу, отцю дорогою повідомляє своїх Шановних Членів і Членів, які також українські Товариства та укр. Загал, що **ВИНАГОДО ДОМІВКУ** для господарсько-адміністративного життєвого самого Т-ва, збирання вкладок і т. д. Ремонт та декоративні спільно виконуються на 1. серпня ц. р.

Залю досить обшерна, — в ній можна буде відбувати всякі менші святкування, — напр. хрестини, ім'янини, заручини, скромніші веселля, як такий товариський збори.

Члени Т-ва вже можуть приносити вкладки кожної сесії від 7—10 год. ввечері.

Замітка: Шерівці, які закупили шері на Український Народний Дім, а ще не одержали шерів, можуть відібрати їх в доміції „Дністер“.

Укр. Запомогове Т-во Дністер,
119 Avenue "A", 1-й поверх, New York, N. Y.

НЕЗВИЧАЙНІ ПРИГОДИ МАТІЯ САНДОРФА

повість
Ю. ВЕРНА
В ДВОХ ТОМАХ
ЦІНА \$2.50
Замовлення слати до:
"СВОБОДА", P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

НОВЕ ВИДАННЯ ОПДІ УКРАЇНА, ЗЕМЛЯ МОЇХ БАТЬКІВ

Описова географія України Юрія Сірого. Розкішне видання на крейдяному папері з художньою кольоровою окладкою ІІ. Холодного та 46 ілюстраціями. Книжка корисна для молоді й дорослих!
Ціна \$1.25.
Книжку можна набути в книгарні „Свободи“:
"СВОБОДА", P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

УЖЕ МАЄМО КНИЖКУ, ЗА ЯКОЮ ТАК БАГАТО НАШИХ ЧИТАЧІВ ПИТАЛО, ЯК У „СВОБОДІ“ ПОЯВИЛИСЬ СТАТТІ М. ДУРДЕЛИ ПРО КОМУНІЗМ. ЦЕЮ КНИЖКОЮ С

МАРА КОМУНІЗМУ
у якій автор, М. Дурдела, пояснює, що таке комунізм, ґрунт, на якому він росте та подас способи боротьби проти нього.
Книжка дуже актуальна і надається до масового поширення.
Ціна усього тільки 50 центів.
Замовляти:
"СВОБОДА", P. O. Box 346. Jersey City 3, N. J.

